

A BOLDOG HÁZASSÁG ALAPKÖVEI 6. Szerepeink és elvárásaink

Egyáltalán nem magától értetődő, hogy szóba kerüljön egy esküvőre készülő párnál a házasságról, illetve a felek házasságban betöltött későbbi szerepéről alkotott kép. Amikor ezek mégis előkerülnek, sajnos a legtöbbször komoly konfliktus forrását képzik.

◆ Érdemes ott kezdeni, hogy végigvesszük az életünkben aktuálisan betöltött szerepeinket. Valakinek a gyermeke vagyok, valakinek a házastársa vagy párja vagyok, lehet, hogy már szülője, általában valakinek a munkatársa, valakinek bizalmas barátja, többkevesebb közösség tagja vagyok, és így tovább. Jó mutató, ha fontossági sorrendbe rendezzük ezeket az aktuális szerepeinket, majd átbeszéljük társunkkal. Ha sikerül jól végigvenni, közösen elkészíthető az új, tervezett lista: hogyan kellene kinéznie a sorrendnek a házasságban vagy annak egy új szakaszában.

A „PAPÍR” MÉGISCSAK SOK MINDENT MEGVÁLTOZTAT

Hiába hiszik azt sokan manapság, hogy a házasságkötésnél már alig változik valami a pár életében, hogy valójában csak formalitásról van szó – ez nem állja meg a helyét.

A házasságkötéseket követő viszonylag gyors, egy-két éven belüli válások okai szerteágazóak. Van viszont egy típus ezek között, ahol látszólag semmi változás nem történt a pár életében, mert már sok éve együtt éltek, ám egyszer elérkezettnek látták az időt (leggyakrabban női sürgetésre), hogy hivatalosan is összekössék az életüket. A beszámolóik szerint ekkor romlott meg a kapcsolatuk, sokszor maguk sem tudják, pontosan miért. Mi köze van ehhez a „papírnak”?

A lélektani magyarázat szerint a házasságkötés mint átmeneti rítus fontos szerepet tölt be egy párkapcsolatban: hiába alkot a két fél már régen egy párost, hiába ismerték meg egymást alaposan, hiába gondol a külvilág rájuk egy párként, amíg ők maguk ki nem jelentik egy látható, megfogható formában (legyen az akár jogi-polgári, akár templomi-szentségi forma), addig csak két, egymáshoz kötődő „én”-ről beszélhetünk. Ha hivatalos, társadalom és környezet előtt is visszajelzett formát kap a kapcsolat, létrejön az addigi két „én”-ből a „mi” – ez pedig, a látszat ellenére, komoly változás. A lényeges különbség, ami alapján az elfogadhatónak tűnően működő együttélés működik, de a hivatalos formában összekötött élet már kevésbé – az, hogy a pár tagjai a régi szokások alapján, kimondatlanul is akkortól kezdenek el a kapcsolatra végelegesként, egész életre szólóan tekinteni, amikortól az hivatalossá válik. Onnantól eltűnik az ideiglenes jelleg, a következmény nélküli kilépés lehetősége, amelyek segítenek abban, hogy elviseljük olyan dolgokat, amiket amúgy eszünk ágában sincs elfogadni, például a másik zavaróan eltérő értékrendjét vagy épp az eltérő életterveit. Ezért látjuk sajnos gyakran, hogy ami egy együttélésbe belefér, már nem működik egy nyilvánosan is összekötött, elismert kapcsolatban.

KINEK MI A SZEREPE?

Korábbi cikkünkben volt szó a szüleinktől, származási családukból hozott mintákról, amelyek adnak egy alapértelmezést például arról, hogyan kell viselkednie egy feleségnek egy házasságban, mi a dolga egy férfinak a háztartásban, és sok más hasonló témáról. Ezeket gyakran nem tudatosítjuk, így nem is beszélünk róla. Pedig fontos tudni, hogy a párom ugyanazt gondolja-e a házimunka elosztásáról, a döntések meghozatalának általános módjáról vagy a leendő család vezetésének módjáról. Saját mintáink felidézéséhez, tudatosításához érdemes más baráti-rokoni házaspárokhoz, családokhoz látogatni, ahol élő működési mintákat láthatunk, amikhez utána viszonyulni tudunk, és párunkkal megbeszélhetjük, mit érzünk közelinek, hasonlónak a látottakból, és mi az, amit máshogy tervezünk a saját házasságunkban.

Ha saját lehetőségeinkkel és fejlődési irányainkkal tisztában vagyunk, társunk igényeinek, elvárásainak felmérése következhet. Mire vágyik ő, várhatóan miben kér majd segítséget, extra támogatást a házasságban

vagy később a családban, gyermeknevelésben? Mi az, amivel őt a legegyszerűbben, leghatékonyabban tudom segíteni? Az idők során, a sok változás miatt ezek nem állandó elemek lesznek valószínűleg, de ha rugalmasan viszonyulunk a másik igényeihez is, előbb-utóbb mindig sikerül majd megtalálni a közös hangot.

Sok szó esik ma a férfi–női szerepek változásáról, a megszokott működésmódok átalakulásáról. Mindenképpen érdemes tisztázni egy párkapcsolat kezdeti idején (ha magától nem derülne ki), hogy a két fél inkább a hagyományos szerepértelmezésben gondolkodik a munka–karrier és a teendők megosztásának viszonyában, vagy inkább az egyenlőségre törekednek a gyermeknevelés és az anyagi biztonság megteremtésének feladataiban is. Az ilyen együttgondolkodás, összecsiszolódás szintén nagy rugalmasságot, alázatot, áldozatkészséget és szeretetet kíván mindkét féltől. Akkor lehet mindkettőjüket boldoggá tevő és így hosszan fenntartható döntéseket hozni, ha a pár tagjai nyíltan, őszintén tudnak beszélni ezekről. ♦